

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.077 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» на підставі пригодного захисту дисертації «Судовий огляд: процесуальне і криміналістичне дослідження» за спеціальністю 081 «Право» 23 серпня 2022 року.

Тимошук Василь Євгенович, 02.10.1993 року народження, громадянин України, освіта повна вища. У 2014 році закінчив юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, здобув освітній ступінь бакалавра за напрямом підготовки «Право». У 2015 році закінчив юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, здобув освітній ступінь магістра зі спеціальності «Право».

З 12.09.2016 р. по 11.09.2020 р. навчався в аспірантурі кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка.

Працює в адвокатському бюро «Тимошук і партнери» на посаді керуючого з березня 2019 року по даний час.

Дисертаційну роботу виконано на кафедрі кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Науковий керівник: **Когутич Іван Іванович**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка.

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 2 статті у періодичних наукових виданнях інших держав, 5 статей у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Тимошук В. Є. Поняття і завдання судового огляду у кримінальному провадженні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 265–273.
2. Тимошук В. Є. Класифікація судового огляду у кримінальному провадженні. *Право і суспільство*. 2019. № 2. Ч. 2. С. 220–228.
3. Тимошук В. Є. Дослідницький етап проведення судового огляду у кримінальному провадженні. *Право та державне управління*. 2019. № 3. Т. 2. С. 61–68.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вчені ради:

1. Нор Василь Тимофійович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка, академік НАПрН України, без зауважень.

2. Юрчишин Василь Миколайович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту

Національного університету «Одеська юридична академія», надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. На с. 11 дисертації автор зазначає, що сформовані у межах дослідження висновки, теоретичні положення та науково обґрунтовані пропозиції можуть бути використані:

1.1 у правотворчій діяльності – для удосконалення норм кримінально-процесуального законодавства України, які регламентують проведення судового огляду. Для цього здобувач розробив пропозиції щодо удосконалення регламентації судового огляду у КПК України (Додаток Б). Однак, жодному із суб'єктів законодавчої ініціативи (ст. 93 Конституції України: Президент України, народні депутати України, Кабінет Міністрів України), такі пропозиції не були направлені і не реалізовані.

1.2 у правозастосовній діяльності – для організаційно-методичного та інформаційного забезпечення діяльності суддів, прокурорів та захисників. Такі пропозиції були направлені тільки у прокуратуру Львівської області (акт впровадження від 28 травня 2020р.), а судді та адвокати, хоча би Львівської області, не отримали відповідних пропозицій і на них не відреагували;

2. На с. 72 дисертації автор пише, що назва ст. 358 КПК України (дослідження речових доказів) є значно ширшою ніж її зміст, оскільки редакція цієї статті містить правове регулювання тільки першого з наведеної способів дослідження речових доказів. Дослідження речових доказів передбачено в ст.. 357 КПК України, а ст.. 358 КПК України регламентує «дослідження документів». Допущена помилка;

3. У дисертації немає належного аналізу тактичних прийомів судового огляду, передусім, у контексті їх виокремлення, залежно від стадії цієї процесуальної дії та її судових ситуацій;

4. У підрозділі 1.2 «Види судового огляду» дисертувач не розмежував особливості тактики огляду на місці та тактики огляду (дослідження) речей, документів тощо;

5. У підрозділі 2.1 дисертації «Порядок проведення судового огляду» дисертант не виокремив участь прокурора, захисника в огляді, не розкрив їх процесуальних повноважень під час огляду;

6. У дисертації відсутні тактичні особливості підготовки, робочого та завершального етапу судового огляду;

7. У дисертації відсутній аналіз тактики судового огляду, обумовленого вимогами ЄСПЛ та особливостями законодавства та практики зарубіжних держав.

3. Крушинський Сергій Антонович, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. На с. 77 дисертації автор стверджує, що огляду підлягають як речові докази, одержані у стадії досудового розслідування, так і подані сторонами під час судового

розгляду. Видається, що таке твердження є не зовсім коректним з наступних міркувань. Однією з новел КПК України 2012 року було позбавлення впливу на суд фактичних даних, зібраних стороною обвинувачення під час досудового розслідування. КПК України визначив, що прокурор направляє до суду для розгляду не матеріали досудового розслідування (кrimінальну справу – за КПК України 1960 року), а лише обвинувальний акт з відповідними додатками. А надання суду інших документів, власне як і речових доказів, до початку судового розгляду забороняється (ч. 4 ст. 291 КПК України). Тому, якщо речові докази були одержані у стадії досудового розслідування, однак не подані суду ніким із учасників судового провадження, відповідно вони і не підлягають дослідженню під час судового розгляду.

2. Однією із процесуальних особливостей порядку проведення судового огляду під час кrimінального провадження здобувач називає те, що «огляд проводиться як за ініціативою суду, так і за клопотанням учасників судового провадження» (с. 99). А на с. 76 дисертації висловлена пропозиція про відображення у ст. 357 КПК України положення, що речові докази можуть бути оглянуті під час судового розгляду як за ініціативою суду, так і за клопотаннями учасників судового провадження. З цього приводу цікавою є думка і аргументи здобувача щодо того, чи не буде така ініціативна діяльність суду порушувати зasadу змагальності у кrimінальному провадженні.

3. У своїй роботі дисертант аналізує законодавство деяких зарубіжних країн (с.с. 75, 76, 91), однак це у переважній більшості країни пострадянського простору та країни бувшого соціалістичного табору. Зважаючи на євроатлантичні прагнення України, видається, що робота була б посиlena, якби був вивчений досвід законодавчого регулювання проведення судового огляду в країнах «старої» Європи, а також інших провідних країнах світу.

4. Бобечко Назар Ростиславович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кrimінального процесу і кrimіналістики Львівського національного університету імені Івана Франка, надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. На с. 34 рецензованої роботи зазначено, що до завдань судового огляду місця події та місцевості належать: 1) з'ясування обстановки вчинення кrimінального правопорушення та її окремих елементів; 2) визначення характеру та обсягу змін, обумовлених кrimінальним правопорушенням; 3) одержання чіткої уяви про характер і механізм дій учасників події кrimінального правопорушення, а також про психологічні особливості їх особистості; 4) перевірка показань свідків, потерпілих, обвинувачених; 5) перевірка судових версій; 6) виявлення слідів кrimінального правопорушення та інших речових доказів, не знайдених під час огляду у стадії досудового розслідування.

Здобувачеві потрібно пояснити, в яких випадках може бути проведений судовий огляд місця події та місцевості з метою виявлення слідів кrimінального

правопорушення та інших речових доказів, не виявленіх у стадії досудового розслідування. Адже якщо такий огляд не було виконано під час досудового розслідування, це свідчить про його неповноту, допущену стороною обвинувачення. У змагальному процесі надмірна активність суду може тлумачитися як обвинувальний чи віправдувальний ухил.

2. Дискусійним є трактування місця події лише як «місця вчинення кримінального правопорушення або події, некримінальний характер якої на момент огляду невідомий» (с. 52-55).

За підходу, запропонованого у роботі, місце події зводиться до місця вчинення кримінального правопорушення. Однак кримінальне правопорушення могло бути вчинене в іншому місці. Видеться, що місцем події є місце, з яким пов'язана уява про подію кримінального правопорушення. Тож рецензент є прихильником широкого тлумачення цього поняття.

3. Висновок про те, що КПК України не забороняє демонструвати під час судового провадження в суді присяжних фотознімки, на яких зображеній понівечений труп, тілесні ушкодження на тілі потерпілого, наслідки вибуху, відповідні знаряддя, за допомогою яких були вчинені дії, які кваліфікуються як мордування, катування (с. 161-162) стосується класичного суду присяжних, а не того варіанту, який передбачений вітчизняним кримінально-процесуальним законом.

5. **Войнарович Альона Богданівна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Положення № 2 рубрики «удосконалено» наукової новизни має неконкретизований зміст (с. 10). З нього не зрозуміло, про які саме пропозиції йдеться;

2. У позиції дисертанта наявна суперечність. Так, на с. 34 роботи автор піддає сумніву здійснення відновлювального (реституційного) огляду в умовах судового розгляду, тоді як, характеризуючи підготовчий етап проведення цієї процесуальної дії, обґрунтovує можливість виконання реконструкції місця судового огляду (с. 134);

3. Здобувачеві необхідно пояснити, чи «керівна роль суду у проведенні судового огляду» (с. 10) та «організуюча роль суду у проведенні судового огляду» (с. 125-126) є тотожними чи різними тактичними вимогами здійснення судового огляду.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертаційна робота **Тимошука Василя Євгеновича** на тему «Судовий огляд: процесуальне і криміналістичне дослідження» є самостійно виконаним науковим дослідженням, у якому з позиції міжгалузевого підходу розглянуті доктринальні та прикладні питання проведення огляду під час розгляду кримінальних проваджень у суді, містить науково обґрунтовану та практично затребувану модель судового огляду у кримінальному судочинстві, що доповнює надбання криміналістики та кримінального процесу.

Практична цінність результатів дослідження полягає в можливості застосування наукових положень і висновків у: правотворчій діяльності – для удосконалення норм кримінально-процесуального законодавства України, які регламентують проведення судового огляду; правозастосовній діяльності – для організаційно-методичного та інформаційного забезпечення діяльності суддів, прокурорів та захисників; науково-дослідній роботі – як основа для подальшого розвитку вчення про огляд під час судового розгляду у кримінальному провадженні; навчальному процесі – при викладанні та вивчені курсів «Кримінально-процесуальне право України», «Криміналістика», «Юридична психологія», при підготовці методичних матеріалів, курсів лекцій, спеціальних курсів, посібників, підручників, науково-практичних коментарів до КПК України.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація **«Судовий огляд: процесуальне і криміналістичне дослідження»** відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор, **Тимошук Василь Євгенович**, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.077 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, присуджує **Тимошуку Василю Євгеновичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ
35.051.077

проф. Василь НОР

